

YETMİŞLERİN BODRUM'U

Ortalık fena... Türk Türkü kırıyor. Yetişkin eline bile yakışmayan tabancalar, molotof kokteylleri bebelerin elinde... Düşünceler iğdiş olmuş, ilk yassah düşünmeye...

Öyleyse biz de mecburen kaka şeyler düşünmeyiz... Zaten yaşımız başımız da dersten baş kaldırır kaldırmaz eğlenmeye müsait. Eğleniriz, eğleniriz...

Bir Bodrum lafıdır gider oldu ortalıkta bu aralar. Biz Taşkent Sicilya'sının hamam sıcağında kahır doldururken komşumuzun kızı tek başına gittiği Bodrum'dan döndü. Öyle şeyler anlatıyor ki, insanın ağzının suyunun akmaması doğaya aykırı. Sürüyle de türkü öğrenmiş. En çok çığırıldığı "Çökertme". Bizim kız devrimci mi olmuş ne? Aman annem ben korkarım... Devrimi mevrimi boş ver de Bodrum çok iştah açıcı.

Ahh biz de gitsek di mi abla?

Bizim de gitmemiz gerek amma, para durumu kelek. Bu yaz yaşanmış yaşanacağı kadar, yatırımlar bi daa yaza. Annemin tepesindeyiz.

Anne n'olur yap bi kıyak...

Bütün kış Bodrum operasyonuyla geçti, ama ben otobüse binmeden hayatta gideceğimize inanmam. Annemi kafaya aldık, o da babamı alacak. Beklemedeyiz. Yaz ortası oldu iyice kıfkıflandık, kesin izni bekliyoruz, bekliyoruz. Vee izin çıktı. Bodrum'a gidiyoruz. Yaşasıııınnn...

Beşyüz lira cebimizde, kalacağız yettiği kadar. Bindik uzun burunlu süper konforsuz otobüse, koyulduk yola... Lakin yolu çok uzun ve kıvrımlı Bodrum'un. Virajlarda döne döne iç organlarımız yer değiştirdi. Bizden önce Bodrum'u görmüş olanlar tarafından hor görülme de cabası. Yolun yarısından itibaren, her dönemeçte bilmiş bilmiş "İşte Bodrum" demelerinden usandık, heyecanlanmayı da umudu da kestik Bodrum'dan. Ömür biter yol bitmez dedikleri bu mudur acaba? Otobüsün dandik koltuklarıyla tamamen özdeşleştiğimiz bir anda öyle bir patladı ki Bodrum ve Kalesi önümüzde, tutuldu ağızımız dilimiz kulaklarımıza doğru...

Bavullar elimizde, sırtmamız yüzümüze demir atmış, ayak bastık Bodrum'a. Oramızdan buramızdan çekiştiren yok pansiyon diye. Kendin bul bulabilirsen, kendin yat yatabilirsen... Elde bavullar bulduk bir pansiyon yatsız Yat Limanı'nda. Çift yatak iki lira. Attık bavulları odaya, yerleşmeden atılıverdik hayata.

Tüm ürkekliğimize ve kekliğimize rağmen hemen alıştık az sesli, sakin ama civelek ve devrimci ve hippie Bodrum'a. Bodrum dediğin ne ki? Koskocaman harikulade bir kale meydanda, Kalenin karşı komşusu Raşit'in Kahve, Kale'den Halikarnas'a, Yat Limanı'na saygılı aralıklarla dizilmiş bir kaç minik ev, tek lokanta tüm çatallarının bir boynuzu kırık Kırık Çatal, avlusunda devasa saman balyaları ve üst katında isteyenin kaldığı dizi odalarıyla eski ama hala fiyakalı bir Han çarşıda... Ve arsız narenciye ağaçlarıyla her yanı mis kokuya boğan bahçeler, bahçeler, bahçeler... Alışılmadık kekik kokusunu burnunuzun dibine kadar sokan dağlar, tepeler, tepecikler...

Gündüzleri denize girdiğimiz, geceleri planlanmamış happeninglerin sahnesi Mendirek'ten, bazen bir hız yandaki asude koy Bardakçı'ya yüzüveriyoruz. Bardakçı'nın tepesinde derme çatma bir yer var. Kahve desem kahve değil,

lokanta desem hiç değil, ne bulursan onu yersin. Ama Salmakis çeşmesi az ilerisinde ... Ne yemiş olursan, ne olursan ol, kutsal suyun yanı başındasın. Mutluluk diz boyu... Ağzımızda yüzümüzde portakal çiçekleri açıyor.

Gene Raşit'in Kahve'de oturur kahve içmezken bir akşamüstü, az ilerimizdeki masada hararetle konuşan, göz tanışı olduğumuz birileri, birden yanımıza gelip zart diye "Gökova'ya çıkar mısınız?" dediler bize. Ha? Neymiş ki Gökova? Dağ mıdır, dışarı mıdır, yoksa merdivenle mi çıkılır? Anladılar bizim henüz Gökova konularına gelmediğimizi, aldılar aralarına her biri bir ağızdan ballandıra ballandıra anlatıyorlar. Gökova parasını denkleştirmek için bizim gibi kerizlere ihtiyaçları olduğu belli. Seyahatin tadını kaçırmayacak insan lazımmiş. Nereden biliyorlar ki belki kaçırırız. Ya onlardan biri bizim tadımızı kaçırırsa... Garanti veriyorlar, bastır parayı gerisini merak etme sen. Bizim içimiz yivmişti ama, "abla bunların hepsi sakallı sakallı, hem hiç tanımıyoruz". Ama kızlar sakalsız ve de çok iyi niyetli.

Derken derken, sabah oldu erken, laf kalabalığının esiriyiz hop Günyel'deyiz. Kumanya dahil iki kişi 120 lira. Günyel dediğin bir garip tekne, içi tam takır. İskeleti sayılıyor. Mutfak filan hak getire, ser yatağını varsa, yat istediğin yere. Teknenin kaburgaları batmadan ve motorun tırtırının sebep olduğu burun kaşıntısından uyuyabilersen ne ala, olmadı güverteye çıkarsın. Yıldızların bereketine şaşarak ve altında un ufak olarak uyuklarsın sabah seherinde güneş tenini gıdıklayana dek. Dapdaracık, ipincecik anoreksik tuvalet teknenin kışında. Ben bile bu eneze halimle kapıyı içeriden zorlukla kapıyorum. 200 kiloluk Türk büyüğü Ceco nasıl sığar ki bunun içine?

Sanki kanun var. Erkekler hep içecek diye. Gecelerden sabahlara, sabahlardan gecelere... Ceco, Birol, Kerim içmiyorsa eğer kesinlikle dalmaktalar. Üçü de acaip. Hele Ceco'nunki ciğer değil tüp sanki. Derinlik sınırı yok delinin.

Teknenin tek evlisi artizler gibi yakışıklı Birol'un tek bacağı sakat ama suya değince iz yok sakatlıktan. Üçlünün arasındaki inceden rekabet bize çok yarıyor. Gün boyu "Rasgele". Ana besinimiz inanılmaz bollukta balık, ahtapot, böcek, istakoz, bir babam yok içlerinde. Bunları lokantada yemeğe kalksan bütün Gökova parasını bir öğüne yatırırısın. Çoğunlukla geceleri karada kalıp, gündüzleri yol almadayız. İn cin top oynuyor, kimsecikler yok ortalarda. Sıkılmadan birbirimizden keyfini çıkarıyoruz sessizliğin-ıssızlığın. Ohh mavi mavi masmavi, yeşil yeşil yemyeşil.

Ne yazık tükendi zaman, dönüşe geçtik. Ciddi bir fırtına patladı yolda. Ani bir kararla Çökertme'ye sığındık ... Çökertmenin tek kahvesinde otururken bir nine geldi yan masaya oturdu da Halil'im. Yaşlılıktan suratı kaşık kadar, gözünde günün modası dev güneş gözlükleri var. Suratı öyle küçük, gözlüğü öyle büyük ki, çerçeve neredeyse çenesine degecek. Kahvedekilerin etrafında pervane oluşlarına aldırmızsız, çaktırmadan bizim masayı süzüp duru. Yabancıyız biz.. Uzaylıyla eşitiz o zamanlar... Ninenin öyle dikkat çekici bir farklılığı var ki. Aslında o bu köyde bizden de uzaylı. Dayanamadık sorduk kim olduğunu...

O zamanlar Bodrum ismi Çökertme türküsüyle bir anılırdı. Yamacımızda oturan, tüm Gökova denizcilerinin en büyük aşkı, "Çakır da gözlü Gülsüm'ümün" çakır gözlerini gözlük sansüründen görmek nasip olmadı. Ama bir türkü kahramanının yanı yanı başında oturmak çok heyecanlandırdı hepimizi.

Biz kahvede Gülsüm'ü keşfederken ünümüz ışık hızıyla köyü sarmış. Alayımız artisiz, benim saçlarım uzun ve sarı olduğundan ben Filiz Akın'ım... Gece sinema var dediler. Fırtına yüzünden zaten köyde kalmak zorundayız, cümle alem kalktı, makara kukara sinemaya! gittik. Köyün açıklık bir yerine bakan evlerden birinin duvarına buruşuk çarşafı birbirine ekleyerek elde ettikleri

sinema perdesini germişler, seyirciler Allah ne verdiyse onun üstünde. Filmin konusunu anlamak Einstein zeka ister. Pat baştan sona geçiyor, oradan ortaya, hop tekrar başa, ölenler diriliyor, dirilenler ölüyor, film zırt pırt kopuyor. Biz konuya bir türlü uyanamadık ya Çökertme seyircisi yedi bin kez seyrettiği filmi bu haliyle zehir gibi ezberlemiş, çekirdekten buldukları dudak aralarında bir tezahürat, bir beddua, bir guddua deme gitsin. Bu arada seyirciyle perde arasında kalan köy yolunun, atlı, eşekli, traktörlü, at arabalı ve bol muhabbetli yoldan geçenleriyle olağan trafiği de sürüyor. Gülmekten donumuza işeyeceğiz. Canım, yerim len ben sizin filminizi.

Henüz ortalarda faktörlü maktörlü yağlar ve güneşin zararını bilen yok, dolayısıyla korunan da yok. Derimiz kapkara kayış gibi olmuş, tabiattan esrimiş kafalarımız ve Çökertme finalinin üzerimize zımbalayarak abarttığı bir mutlulukla bitti Gökova... Bu Gökova'ya hakikaten çıkılırmış, insanı öyle bir yükseltiyor ki...

Gökova bitti ama Bodrum bitmedi ya, yeniden başladı. Ne var ki her paranın bir sonu var. Hele bizimkinin.. Çekince iyice suyunu paralar, çok maalesef atladık otobüse, hedef kirlili sarı Taşkent. Bodrum bizsiz kaldı, dostlar kaldı ardımızda. Seneye mutlak görüşene dek...

Kış lise bitirme ve Bodrum'u unutamama gaileleriyle geçti.

Mümkün değil anne, lütfen gidelim anne. Sen bir konuş babamla. N'olur anne, hadi anne...

Temmuz geldi şıkırt gene Bodrum'dayız. Bu sefer daha da duyan gelmiş, herkes burada. Fıstıkların İzzet bile. İzzet bizi her gördüğünde "N'aber fıstıklar" dediğinden çıktı adı fıstıkların İzzet'ine. İzzet, her şeye Fransız Fransız

sevgilisiyle paylaştığı tek kişilik yatak boyutundaki çadırından, bermuda pantolonu ütü çizgili, bluzu tiril, pabuçları pırıl ve de parfüm bulutuyla çıkabilmeyi her gün başarmak gibi inanılmaz, hele Bodrum salaşında katmerli inanılmaz bir yeteneğe sahipti. Ankara İl Radyosu'nda şahane bir pop müzik programı yapardı. Fırsat bulduğumuz her öğleden sonra itinayla dinlerdik programını. Allah için iyi DJdi. Long playler Taşkent'te ilk ona gelir, bu durum tüm türler arasında çekiciliğini arttırırdı.

Bu yaz fena halde Leman, adeta göç etmişiz meğer Taşkent'ten. Okul arkadaşlarım Nurdan, Aydın, ablası Ayşe, Annesi Sevgi teyze, Ufuk bilmem ne bilmem ne, hepimiz Bodrum'dayız...

Ayşe filmci olmayı fena takmıştı kafaya. Bize de taktırdı, yönetiminde uzun süredir dilinden düşürmediği Fesatçı Saliha masalını 16 mm kamerayla çekmeye karar verdik. Meşakkatli bir karar ama olsun, hem sanat yaparkene hemi de katırlar gibi eğleniriz. Kameraman Ayşe'ninki Ufuk, ben Fesatçı Saliha, Halikarnas'ta yazlık sahibi ressam Cemil Bey benim kocam rolünde. Sevgi teyze kaynanam. Geri kalan Taşkent takımının da ufak tefek rolleri var.

Bodrum'un altını üstüne getirerek hemen her deliğinde çektiğimiz Fesatçı Saliha'yı, yatılmamış veya geç yatılmış gecelerin seherinde büyük özveri ve özenle 7-8 günde çektik bitirdik. Müthiş eğlendik, güldük, haz aldık. Hele benim kaynanam rolündeki Sevgi teyzenin dilini kopardığım sahnenin çekiminde. Büyük makyaj hileleriyle Bodrum'un binbir çeşit kaktüsünden kaynanadili olmayan birine, boyanıp salçalanarak Sevgi teyzenin dili rolü verildi. Dil rolündeki kaktüs yaprağı, ben ısırıp kopardıktan sonra üstündeki salçaları etrafa saçarak yere düşüşünde harikulade başarılı oldu. Kameraman Ufuk bu film hileleri ile dolu sahnenin üstesinden mükemmel geldi.

Film bitince sıra geldi ikinci Gökova'ya. Ceco tekneyi ayarladı, Karaada'nın ucundan yittik, gittik.

Gökova giderek şenlendi, çılgınlar gibi eğlenmedeyiz. Pompei'nin son günlerinde miyiz biz neyiz? Millet ucuz şarapları neredeyse kafasından dökecek. Şaraba da gerek yok... Gökova yaktın bizi.

Gene bitti Gökova, dönüp duru Bodrum'a. Hala teknedeymiş gibi sallanarak indik. Ayağımızın suyuyla doğru Raşit'in kahveye. Günlerdir göremediklerimize tadına vara vara yolculuğu anlattık. Biliyorum eli kulağında hepsi yapacaklar bu yolu. Kaçışı yok... Kaçırmanın anlamı yok.

Kimimiz pansiyonda kalıyoruz, kimimiz evde. Yatsız Yat limanının ıssız derinliklerinde, bahçe içinde üç katlı güzel bir ev kiralayan bir kız arkadaşımız bir gece hepimizi yemeğe davet etti. Canımıza minnet, kalktık gittik cümbür cemaat. Güldük, çığırdık, yedik, içtik, danalar gibi eğlendik. Zaman yol aldı, yatma vakti geldi. Kimsede "Uuuu taa Bodrum"a yürüyecek hal kalmamış, bulduğumuz yere kıvrıldık yattık.

Geceye dayanıksız son kıkırdamalar ve fısıltılar da kesildi, kimimiz rüyalı, kimimiz rüyasız derin uykulardayken orta kattan "Yetişin adam, camda adam var" diye koloratür bir cıyırtı koptu. Ya Allah bütün ev ayaklandık. Fırladım ışığı yaktım. Üçüncü kat penceresinde bedensiz bir kafa da bize bakmakta... Anneee... Biz bizim penceredeki adamı aşağı attık, orta kattakiler kendi adamlarını. Armut gibi yere düşen adamların acı dolu feryatlarına giderek yükselen homurtular eşlik ederken kendimize geldik. Anladık ki kafa sayısı ikiyle sınırlı değil... Korku dağları bekler. Birbirimizle çarpışıp itişip kakışarak pencereleri kapıları sımsıkı kapadık. Herkes ipe sapa gelmez ne bulduysa aldı eline, bekliyoruz. Henüz saldıran yok, yok ya dışarıda küfrün, bağirtinin,

koşuşturmanın bini bir para. Bodrumca konuştuklarından çıkartabildiğimiz kadarıyla, biz içeride oturak alemi yapmışız, basıp bizi polise teslim edecekler. Ulan bu memlekette polis ismi cümlede kullanılmadan hiçbir halt edemezsin. Dışarıda cockney Türkçeli asap bozucu gürültü, içeride tundra sessizliği, tısss... Kulaklar kırışte, bedenler yay gibi gergin. Zaman akıyor, durdu zaman... Ulan bizi kesecekler mi ne? Hadi be ne olacaksa olsun. Vurun kahpeye...

Uzun zaman geçtikten, biz beraber ve solo olarak donumuza işedikten sonra sesler birdenbire pat diye kesiliverdi. Çok manidar, sestem de ürkütücü. Kanımız dondu, rengimiz çekildi. Arkaları tercih ederek birbirimize yapıştık. Anında dolduruşa gelme üstadı Ceco'yu kahraman olduğuna inandırarak dışarı göz atmaya yolladık. Ceco'ya acıyoruz ama o hiç değilse mahsusuktan kahraman, biz onu da değiliz.

Patlayacak gibi atan kalbimin sesi, muhteşem bir uyumla dişlerimin takırtısına eşlik ediyor. Vakit geçmek bilmiyor. Sıkıştık kaldık... Belki evi yakarlar. Veya hepimizi kıtır kıtır doğrarlar. O da olmadı kızların ırzına geçerler. Birden kapı minyon cüssesine yakışmayacak forte bir gacırtıyla ardına kadar açıldı. Ceco alı al, moru mor bağırarak içeri girdi. "Kaçın, kaçın cellat çağırıyorlar ". İşte tam biz Ceco'ya ufak at da kuşlar da yesin kıvamında bakarken dışarıdan melanet bir ses yükseldi.

CELLAAT... CELLAAATTT.

Cellat lafını, bağirtısını duyar duymaz çil yavrusu gibi dağıldık. Kimimizde tek pabuç, kimimiz pabuçsuz.

Ertesi gün teker teker düştük Raşit'in kahveye. Doğal olarak tek konu dün gece. Hala dehşet içindeyiz ama adrenalin bedenleri terk etmiş, rahatız, gülüşerek konuşuyoruz.. Nasılsa cellat çağırdıklarını nasıl duyduğunu sormayı akıl edebildik Ceco'ya. Ceco'nun "Yan bahçede biri cellat, cellat diye bağırıyordu"

demesiyle ev sahibi kız makaraları koyuverdi. Bir yandan da ‘‘Mücella, Mücella’’ deyip duruyor. Meğer yan komşunun karısının adı Mücella’yymış ve adam ne zaman karısını çağırrsa Mücella cellat anlaşılırmış. Onun dolu dizgin gülmesi bize de geçti. Raşit’ten sessizlik ihtarını yedik.

Ulan şu panik denen şeye bak. Önce Mücella’yı cellat yaptırır, sonra da buna hıyar gibi inandırır.

Bu yıl pansiyonumuz, henüz meyhanelerin yerinde yeller esen çarşı içindeki sokağın sağ köşesindeki eski yapının ikinci katı. Yüksek tavanlı iki koca oda, ortasında büyük bir hol. Arkadaki odada ablam, ben ve Taşkent’teki kapı komşumuzun çocukları birlikte kalıyoruz. Büyük kız ablamlarla, ergen olmanın gerzekliğini henüz üzerinden atamamış erkek kardeş benimle yaşıt. Ön odada tanımadığımız birileri var.

Günlerden Kıbrıs çıkartması günleri. Ordumuzun Gıprıs’ı alışını sıkıca ıslattıktan sonra bayılırcasına yattık. Gene rüyasız gecelerdeyiz.

AAAYİİİ, AAAYİİİ, AAAYİİİ

DİKKAT DİKKAT... RADARLARIMIZIN TESPİTİNE GÖRE BİR HAVA SALDIRISI KUVVETLE MUHTEMELDİR. IŞIK YAKMAYIN. BODRUM’U DERHAL BOŞALTIN. TEPELERE KAÇIN. TEPELERE KAÇIN. KAÇIN. KAÇIN. KAÇIN

ANNEE YUNANLILAR GELİYOR.

Cin çarpmış gibi ayağa fırladık, uykunun ağırlığı üstümüzde, bir an ne olduğunu idrak edemedik.

AAAYİİİ, AAAYİİİ, AAAYİİİ

BODRUM’U DERHAL BOŞALTIN. TEPELERE KAÇIN. TEPELERE KAÇIN. KAÇIN. KAÇIN. KAÇIN

Ebelene debelene sofaya çıkarken ön odanın kapısı açıldı, burada sevgilisiyle kalan kız, gözleri suratından on santim önde, çığlık çığlığa merdivenlere atıldı, milim saniye arayla da boy friendi. Artçı şoklar da bittikten sonra çarşayı tabak gibi gören sofanın penceresine koştuk, kafamızı uzattık ki millet naylon çorap gibi kaçıyor. Ortalık ana baba günü. Ağlayanlar, bağırganlar, terlikliler, pabuçsuzlar, ayıklar, sarhoşlar, giyinikler, soyunuklar, pijamalılar, gecelikliler kıyamet günü tablosunda çarşıdan yukarı doğru akın akın kaçıyorlar. Panik bizi de panikletti. Ne bulduysak geçirdik üzerimize, attık kendimizi sokağa. Adım atmaya bile lüzum yok, mahşer kalabalığı bizi yürütüyor. Kaçıyoruz akın akın, dağları zapt edeceğiz, dağların zaptı yakın.

Çarşının çıkışındaki detone imamlı caminin oralara geldik ki, akınlarını karşı tepelere yönlendirmiş olanlar tabak gibi ortada. İstedığın kadar ışık yakma. Allah babanın feneri dolunay biçiminde, her yan floresana kesmiş, tepelerdekileri keklik gibi avlarsın. Bu tarihi saptama bizi başka yollar aramaya itti. Paldır küldür kaçan bir kamyonu çevirdik.

Kurtar bizi baba!...

Baba bizi kurtara kurtara Torba'ya kurtardı. Bodrum Torba arası ne ki? Orada osursan burada duyulur. Olsun hiç olmazsa tepelerdekilerden daha geç ölürüz. Torba'da tek bir ev bile yok ama kahve var. Henüz açılmamış kahvenin hayatında ayaklarımızı denize uzattık, hava akınını bekliyoruz. Burada da ölünmez ki be kardeşim, burada yaşanır.

Gece açıldı gün oldu, kahve açıldı çay oldu, halis tereyağlı, ballı kahvaltımızı ettik. Uçakların geleceğinden bi haber kahveciyle birlikte kakırdadık takırdadık,

akın sayesinde doğaçlama şaheser bir sabah yaşadık. Baktık bomba momba hak getire, bindik kamyonumuza, döndük Bodrum'umuza...

Ki, Bodrum boşalıyor. İnsanlar hala naylon çorap gibi kaçıyorlar... Kırkbeş kişilik otobüsler yüz kırkbeş kişiyle gidiyor. Bu arbedede değil gitmek, gitmeyi düşünmek bile kerizliğin dik alası.

O günün akşamı yanlış anlaşılmiş bir istihbarat yüzünden bomboş kaldı Bodrum. Tüm kalanlar akşam birer ikişer Raşit'in kahvede toplandık. Beşer onarlı gruplar dün gecedен beri mazi olmuş. Olay geçti ya, herkes kahraman. Millet birbirine nasıl hiç korkmadığını ve nasıl hiç kaçmadığını anlatıyor. Her anlatan kendine zar zor inanmış, her dinleyenin suratında "ufak at da civcivler yesin" ifadesi. Birbirimizin ne kadar kahraman olduğunu dinlemek çok geçmedi içimizi baydı. Bom-banın bom-boş eylediği Bodrum'a dağıldık.

Bodrum bizim, biz Bodrum'un el ne karışır, turistime تنها sokaklar ne güzel yaraşır.

Aysun Aslan

1986 Londra